

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 37P/20/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117218132
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Igor Malý
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2017:2117218132.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava, v konaní pred sudcom JUDr. Igorom Malým, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: T. D., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpený procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Piešťanoch, dieťa otca T. D., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom J. XXX, a matky A. D., nar. X.X.XXXX, trvale bytom W. XX, H., o zmenu výchovného prostredia maloletého dieťaťa, takto

rozhodol:

Maloletý T. D., nar. XX.X.XXXX, sa zveruje do osobnej starostlivosti matky A. D., nar. X.X.XXXX, ktorá bude maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok.

Otec T. D., nar. XX.X.XXXX, je povinný prispievať na výživu maloletého T. výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa § 2, písm. c) zák.č. 601/2013 Z.z., s účinnosťou od 25.9.2017, ktoré výživné je otec povinný zaplatiť vždy do 15. dňa toho - ktorého mesiaca vopred k rukám matky.

Týmto sa mení Rozsudok Okresného súdu Trnava č. 10P/60/2013-106 zo dňa 15.4.2014, v časti úpravy práv a povinností rodičov k maloletému T..

Nedoplatok na zročnom výživnom nevznikol.

Styk otca s maloletým T. súd neupravuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1.

Matka maloletého dieťaťa sa svojím návrhom doručeným dňa 19.7.2017 domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava sp.zn. 10P/60/2013 tak, že maloletého by zveril do jej osobnej starostlivosti. Uviedla že maloletý bol rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 10P/60/2013, ktorým súd rozviedol aj manželstvo rodičov, zverený do osobnej starostlivosti otca - maloletý však už dva mesiace býva u matky, pretože otec sa o neho riadne nestaral; maloletý nechce s otcom bývať.

2.

Súd si pre svoje rozhodnutie zadovážil výpis z lustrácie v Registri priestupkov matky (bez záznamu), výpis z lustrácie sociálnej poisťovne (matka ani otec nepoberajú žiadne dávky), potvrdenie ÚPSVaR o skutočnosti že matka je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi vo výške 206,40 € mesačne, otec je poberateľom prídavku na dieťa vo výške 23,52 € mesačne a dávky v hmotnej núdzi vo výške 134,40 € mesačne, ani jeden z rodičov nie je evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie, rodný list maloletého T., oznámenie sociálnej poisťovne o skutočnosti že ani jeden z rodičov nie je t.č. poberateľom

dávky v nezamestnanosti, správu o povesti matky podanú Mestom Hlohovec, vyjadrenie ÚPSVaR zo dňa 19.9.2017, a spisy tunajšieho súdu sp.zn. 10P/60/2013, 8P/93/2014, 17P/57/2013, 20P/154/2013.

3.

Na pojednávaní konanom dňa 25.9.2017 matka uviedla že v júni 2017 maloletý T. prišiel k nej, a od tej doby býva stále u nej, keď k otcovi chodí iba na víkendové návštevy. Poukázala na skutočnosť, že starostlivosť otca o maloletého nebola dobrá - keď prišiel maloletý k matke bol špinavý, zanedbaný; samotný maloletý sa vyjadril že k otcovi už nechce ísť nastálo, že chce ostať u matky. Matka má vytvorené vhodné podmienky pre výchovu maloletého - býva v rodinnom dome ktorého časť má prenajatú, maloletý má svoju zariadenú izbu. Maloletý nenavštevuje školu (školskú dochádzku ukončil ako 16 ročný), t.č. je vedený v evidencii nezamestnaných. Matka je jeden rok vedená v evidencii nezamestnaných, poberá dávku v hmotnej núdzi 230,00 € mesačne, žiadne iné príjmy nemá (vzhľadom k zdravotnému stavu sa nemôže zamestnať). Býva s priateľom (ten má príjem okolo 800,00 € mesačne). Za nájom a spotrebu energií platí matka 280,00 € mesačne, žiadne zvýšené výdavky na chod domácnosti nemá. Maloletý je zdravý, žiadne zvýšené výdavky na neho nie sú. Vzhľadom na situáciu otca matka žiada, aby mu súd určil výživné vo výške 30% zo sumy životného minima, odo dňa rozhodnutia súdu. Čo sa týka styku nie je potrebné ho upravovať, vzhľadom na vek maloletého, a tiež na to, že maloletý otca cez víkendy navštevuje.

Otec sa na pojednávanie konané dňa 25.9.2017 nedostavil, napriek riadne a včas doručenému predvolaniu, ktorého prevzatie potvrdil na doručenke dňa 30.8.2017; svoju neúčast' neospravedlnil, o odročenie pojednávania nepožiadaval.

Súd, keďže sa riadne predvolaný účastník nedostavil na pojednávanie, ani nepožiadaval z dôležitého dôvodu o odročenie, konal v neprítomnosti tohto účastníka; prihliadol pritom na obsah spisu a predložené a vykonané dôkazy.

Na pojednávaní konanom dňa 25.9.2017 súd bez prítomnosti rodičov vypočul maloletého T. ktorý uviedol, že v júni alebo v júli 2017 odišiel z domácnosti otca k matke, nakoľko otec sa o neho nestaral - stále bol v práci, maloletý bol celé dni sám. Konflikty medzi otcom a maloletým sa nevyskytli, majú stále dobrý vzťah, avšak maloletý aj napriek tomu chce byť u matky - táto sa o neho riadne stará, má u nej svoju zariadenú izbu. Zopakoval že chce ostať u matky, k otcovi sa nechce vrátiť, občas k nemu zájde počas víkendu. Maloletý uviedol že otec robí na stavbách (nevedel či je zamestnaný, ani aký má príjem). Otec o návrhu matky na zverenie do osobnej starostlivosti vie - vyjadril sa že keď chce byť maloletý u matky, aby u nej bol.

Na pojednávaní konanom dňa 25.9.2017 zástupkyňa procesného opatrovníka uviedla že prešetrili pomery v domácnosti matky, ktoré sú vyhovujúce na výchovu maloletého; maloletý sa viackrát aj sám vyjadril, že chce bývať v jej domácnosti.

4.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky maloletého, a zástupkyne procesného opatrovníka ustanoveného maloletému dieťaťu, oboznámením sa s návrhom a s listinnými dôkazmi uvedenými vyššie, oboznámením sa s obsahom spisov Okresného súdu Trnava sp.zn. 10P/60/2013, 8P/93/2014, 17P/57/2013, 20P/154/2013, ako i oboznámením sa s celým obsahom spisového materiálu, a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Rozsudkom Okresného súdu Trnava č. 10P/60/2013-106 zo dňa 15.4.2014 bolo manželstvo rodičov maloletého rozvedené, maloletý T. bol zverený do osobnej starostlivosti otca, matke bolo určené výživné vo výške 30,00 € mesačne (tým istým rozsudkom bola dcéra rodičov, vtedy maloletá A., zverená do osobnej starostlivosti otca, a matke bolo určené výživné vo výške 40,00 € mesačne), a bol určený styk matky s deťmi (o úprave práv a povinností rodičov k deťom súd rozhodol formou schválenia dohody rodičov).

Maloletý T. má 16 rokov - t.č. (od júna / júla 2017) býva u matky; od otca odišiel z dôvodu jeho nedostatočnej starostlivosti o maloletého, k otcovi sa vrátiť už nechce. Matka má vytvorené vhodné podmienky na výchovu maloletého. Otec o návrhu matky na zmenu zverenia do osobnej starostlivosti vie - podľa maloletého sa vyjadril tak, že keď chce byť maloletý u matky, aby u nej bol.

Maloletý ukončil školskú dochádzku, je nezamestnaný (vedený v evidencii ÚPSVaR), príjmy nemá žiadne, žiadne zvýšené výdavky na neho nie sú, má potreby primerané jeho veku.

Matka je jeden rok vedená v evidencii nezamestnaných, poberá dávku v hmotnej núdzi 230,00 € mesačne, žiadne iné príjmy nemá (vzhľadom k zdravotnému stavu sa nemôže zamestnať); býva s priateľom (má príjem okolo 800,00 € mesačne). Za nájom a spotrebu energií platí matka 280,00 € mesačne, žiadne zvýšené výdavky na chod domácnosti nemá.

Príjmy otca zistené neboli (príjem má z pracovnej alebo brigádnickej činnosti), neboli tiež zistené jeho výdavky - vzhľadom ku skutočnosti, že matka požaduje určiť iba zákonom stanovené minimálne výživné (ktoré by súd musel určiť za každých okolností, aj ak by bol otec úplne bez príjmu), nebolo potrebné v tomto smere vykonávať ďalšie dokazovanie.

Matka žiada o určenie výživného odo dňa rozhodnutia súdu.

Styk otca s maloletým matka upraviť nežiadala; maloletý sa vyjadril že za otcom bude chodiť na víkendové návštevy (ich vzťah je dobrý).

5.

Podľa § 36, ods. 1, prvá a druhá veta Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

Podľa § 62, ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62, ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62, ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62, ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62, ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65, ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75, ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76, ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77, ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 2, písm. c) zák.č. 601/2003 Z.z. o životnom minime za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm

c) 91,06 eura mesačne, ak ide

1. o zaopatrené nepľnoleté dieťa,

2. o nezaopatrené dieťa.

Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 78, ods. 1 Zákona o rodine možno dohody a súdne rozhodnutia o výživnom zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 43, ods. 1 Zákona o rodine maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

6.

Rozhodnutie súdu o úprave výkonu práv a povinností rodičov voči deťom, ktorým súd najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti, prichádza v zmysle ustanovenia § 36, ods. 1 Zákona o rodine do úvahy vtedy, ak rodičia spolu nežijú. Konanie o zverení do osobnej starostlivosti pritom musí byť spojené s rozhodnutím o výživnom na maloleté dieťa.

Výživným sa rozumie zaobstarávanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa. Výživné pre dieťa tak slúži nielen k uspokojovaniu jeho výživy v užšom slova zmysle, ale aj k uspokojovaniu všetkých odôvodnených hmotných potrieb (šatstvo, obuv, bielizeň, lieky, a pod.) a aj ďalších potrieb dôležitých k úspešnej výchove dieťaťa, pričom odôvodnené potreby maloletého dieťaťa sú závislé od jeho veku, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, zdravia, záujmov, a pod. Pri rozhodovaní o výške výživného súd zohľadňuje aj to, ktorý z rodičov sa o dieťa stará osobne, pretože takúto starostlivosť je potrebné považovať za plnenie vyživovacej povinnosti. Práca a osobná starostlivosť jedného z rodičov poskytovaná dieťaťu tak môže vyvážiť platby druhého rodiča. Pri určení výšky výživného súd vychádza aj zo zásady úmernosti, t.j. že životná úroveň dieťaťa sa má prispôbiť životnej úrovni ostatných členov rodiny. Preto ak majú rodičia vzhľadom na svoje schopnosti a možnosti vyšší životný štandard, premietne sa to aj do rozsahu odôvodnených potrieb dieťaťa, a naopak.

Zmena pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu zverenia do osobnej starostlivosti (a s tým spojené rozhodnutie o výživnom) musí byť takej povahy, aby tu bol reálny dôvod meniť už vydané súdne rozhodnutie. Touto zmenou pomerov nie je akákoľvek zmena v rozhodných okolnostiach, ale musí ísť o zmenu pomerov závažnejšieho charakteru hlavne tých okolností, ktoré tvorili podklad pre vydanie skoršieho rozhodnutia, teda o zmenu ktorá sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov.

7.

Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že k došlo zmene pomerov ktorá odôvodňuje zmenu osobnej starostlivosti a s tým súvisiacu zmenu doposiaľ určeného výživného.

Rozsudkom Okresného súdu Trnava č. 10P/60/2013-106 zo dňa 15.4.2014 bolo manželstvo rodičov maloletého rozvedené, maloletý T. bol zverený do osobnej starostlivosti otca, matke bolo určené výživné vo výške 30,00 € mesačne (tým istým rozsudkom bola dcéra rodičov, vtedy maloletá A., zverená do osobnej starostlivosti otca, a matke bolo určené výživné vo výške 40,00 € mesačne), a bol určený styk matky s deťmi (o úprave práv a povinností rodičov k deťom súd rozhodol formou schválenia dohody rodičov) - na prelome mesiacov jún / júl 2017 však maloletý odišiel od otca, od tejto doby nepretržite býva a zdržiava sa u matky (k otcovi chodí na návštevy počas víkendov), osobnú starostlivosť o maloletého tak od uvedenej doby zabezpečuje matka. Vzhľadom k tomu že maloletý, ktorý má 16 rokov a je teda schopný vyjadriť samostatne svoj názor, je plne spôsobilý posúdiť dôsledky svojho konania, sa pri jeho výsluchu pred súdom (bez prítomnosti rodičov) vyjadril, že z domácnosti otca odišiel k matke, nakoľko otec sa o neho nestaral (bol v práci, maloletý bol celé dni sám). Konflikty medzi otcom a maloletým sa nevyskytli, majú dobrý vzťah, avšak maloletý aj napriek tomu chce byť u matky - táto sa o neho riadne stará, má u nej svoju zariadenú izbu; k otcovi sa nechce vrátiť, občas k nemu zájde počas víkendu. U matky sú vytvorené vhodné podmienky na výchovu maloletého (zariadená izba), otec podľa vyjadrenia maloletého o návrhu matky na zverenie do osobnej starostlivosti vie - vyjadril sa že keď chce byť maloletý u matky, aby u nej bol. Súd preto zmenil predchádzajúce rozhodnutie (o zverení maloletého do osobnej starostlivosti otca) tak, že zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky.

Pri rozhodovaní o určení výšky výživného plateného otcom na maloleté dieťa súd vzal do úvahy príjmy matky (je vedená v evidencii nezamestnaných, poberá dávku v hmotnej núdzi 230,00 € mesačne, iné príjmy nemá, nakoľko vzhľadom k zdravotnému stavu sa nemôže zamestnať) a jej výdavky (za nájom a spotrebu energií 280,00 € mesačne, žiadne zvýšené výdavky na chod domácnosti nemá), matka býva s priateľom (má príjem okolo 800,00 € mesačne), pričom príjmy otca zistené neboli (príjem má z pracovnej alebo brigádnickej činnosti), neboli tiež zistené jeho výdavky, a súd prihliadol na potreby maloletého T., ktoré sú obvyklé jeho veku a záujmom, nezvýšené; maloletý má 16 rokov, ukončil školskú dochádzku, je nezamestnaný, vedený v evidencii ÚPSVaR, príjmy nemá žiadne. Vzhľadom ku skutočnosti, že matka požaduje určiť iba zákonom stanovené minimálne výživné (ktoré by súd musel určiť za každých okolností, aj ak by bol otec úplne bez príjmu), nebolo potrebné v tomto smere vykonávať ďalšie dokazovanie - súd potom dospel k názoru, že určenie výživného otcovi vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne sa dá považovať za primerané, v súlade

s § 75, ods. 1 Zákona o rodine. Vyživovaciú povinnosť otca súd určil odo dňa rozhodnutia súdu, tak ako to požadovala matka - z tohto dôvodu nedoplatok na zročnom výživnom nevznikol.

Styk otca s maloletým súd neurčil, nakoľko samotný maloletý uviedol že k otcovi bude chodiť na víkendové návštevy - vzhľadom na vek maloletého súd ponechal stretávanie sa s otcom na úvahe maloletého.

O nepriznaní trov žiadnemu z účastníkov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.